

Svar på samråd för Översiktsplan 2026, Trosa

Det nya samrådsförslaget har fått en digital och interaktiv utformning. Den är lättläst men riskerar att fragmentera innehållet och försvaga helhetsperspektivet. Vi undrar också om texterna i pdf-versionen och webbrutorna är helt samstämmiga.

Planen är i stort sett fyllig och välskriven, med ambitiösa avsnitt om förutsättningar och strategier. Samtidigt märks en förskjutning: tidigare visioner har ersatts av utblickar till 2050 vilket kan ses som ett steg från vilja och framtidstro mot försiktig verklighetsanpassning.

Miljöpartiet de gröna i Trosa har deltagit i processen i planutskottet. Våra synpunkter är väl kända av majoriteten, men vi ser behov av att framföra några av våra centrala invändningar om igen.

Övergripande invändningar

I texterna framstår intentionerna som hållbara och ansvarsfulla. Men i de konkreta planförslagen brister konsekvensen.

1. Jordbruksmarken

Planen säger att jordbruksmark ska sparas, men samtidigt föreslås exploatering på flera platser: Rådmansbackarna, Fageräng och Lövsta. Vid Lövsta berörs dessutom aktivt brukad åkermark från Sörby gård, som felaktigt pekats ut som strategisk mark. Detta kan vi inte acceptera.

MP motsätter sig all exploatering av jordbruksmark när annan mark finns att tillgå. Detta gäller även Ängsvägens förlängning.

2. Bygg utifrån kollektivtrafik

Planen säger att samhällsbyggnaden ska växa inifrån tätorterna, utåt längs kollektivtrafikstråk. Det är en klok ambition. Men flera planområden bryter mot detta, t.ex. Kohagsberget, Stubbhugget och Stensunds gård. Vi anser att ordningen behöver ändras. Först bättre kollektivtrafik och sedan utbyggnad. MP yrkar att dessa planer avisas (se även bilaga).

3. Prioritera Vagnhärad, inte Trosa

Planen påstår att Vagnhärad ska prioriteras. Ändå finns en majoritet av de markerade förslagen i närheten av Trosa.

MP yrkar att kommunen följer sina egna intentioner och lägger byggplaner i och omkring Trosa på is.

4. GC-vägar (gång- och cykelvägar)

Planen talar om att underlätta gång och cykel, men var finns de konkreta förslagen?

MP yrkar på tydliga inriktningar i ÖP för att bygga ut GC-infrastrukturen.

EU:s Gröna Giv och lokal beredskap

Översiktsplanen bör genomgående ta hänsyn till EU:s Gröna Giv och målet om ett klimatneutralt EU 2050. Det handlar inte bara om allmänna ambitioner utan om konkreta åtgärder som stärker både klimatet och den lokala beredskapen:

- **Hållbara transporter:** Minska bilberoendet genom att prioritera kollektivtrafik, cykel och gång. ÖP bör innehålla tydliga åtaganden om utbyggnad av GC-vägar och samordning med kollektivtrafiken. Det ökar tillgängligheten, minskar utsläppen och gör kommunen mindre sårbar vid kriser.
- **Ren energi:** Vid nybyggnation ska planeringen alltid möjliggöra solceller på tak. Kommunen bör också peka ut lämpliga områden för solcellsparker, exempelvis i anslutning till motorvägen och Ostlänken i Vagnhärad. Dessutom bör stöd ges till havsbaserad vindkraft. Lokal produktion av förnybar energi stärker både klimatmålen och energisäkerheten.
- **Skogen:** Kommunens naturområden, skogar och skogspartier ska förvaltas hållbart och långsiktigt, utan kalhyggen. Detta gynnar klimatet, rekreationen, biologisk mångfald och bidrar till resiliens mot stormar, erosion och extremväder. Fortsatt exploatering av tätortsnära skogsmark i östra Trosa bör upphöra, de är en viktig resurs för rekreation och hälsa. Bostadsbyggande på Bråtanäs bör begränsas till tomter längs Krymlavägen.
- **Pollineringsplan:** En kommunal pollineringsplan behövs för att säkra ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Den bör kopplas till markanvändning, parker, grönområden och nybyggnation. Pollinatörerna är en grundbult i livsmedelsförsörjningen och därmed i beredskapen.
- **Tätorternas grönska:** EU:s mål är ingen nettoförlust av grönområden till 2030. Kommunen bör därför sätta upp egna lokala mål för trädplantering, gröna tak och gröna miljöer i tätorterna, samt undvika stora hårdgjorda ytor vid nybyggnation. Grönskan minskar översvämningsrisker, dämpar värmeböljor och stärker folkhälsan.

- **Livsmedelsberedskap:** I linje med EU:s strategi för hållbar matproduktion bör kommunen värna jordbruksmarken och skapa fler odlingslotter i tätorterna. Det ökar både beredskapen och gemenskapen lokalt.
- **Vattenförsörjning:** EU:s gröna giv betonar även resiliens mot klimatförändringar. Kommunen bör därför planera långsiktigt för dricksvatten, skydd av vattendrag och klimatanpassning, exempelvis genom att ersätta vägbanken till Edanö med en bro.

Ytterligare konkreta synpunkter

- Man bör vara mer öppen för osäkerheten kring demografisk utveckling och trycket på inflyttning. Det syns en vikande tendens i hela landet.
- Vi ser Vagnhärad som det kommande navet i kommunen och tänker oss en hållbar ekologisk urban utveckling där.
- Avstå från att bygga nya bostäder i västra Trosa och i västra delen av kommunen, för att inte förvärra trafikproblemen genom Trosa.
- Skapa odlingslotter vid Rådmansbackarna eller annan plats då det är viktigt för beredskapen.
- Bygg fler cykelvägar och förbättra skyltningen för gång- och cykeltrafik.
- Plantera in buskar, träd och växter i tätorterna och vid nybyggnation. Undvik stora asfalterade ytor.
- När det gäller vatten så undrar vi när vägbanken till Edanö ska ersättas av en riktig bro?
- Hur integreras kommunens nya parkplan med översiktsplanen? Vi påminner om att MP i augusti 2025 lämnat in en skrivelse med tillägg till parkplanen.

Trosa den 15 september 2026

Maria Arman, gruppledare för Miljöpartiet de gröna i Trosa

Bilaga (Inlämnad vid planutskottet nov 2024)

ÖP 2026 – markägares önskemål MP synpunkter

Efter studiebesök i fält av gruppledare och 5 medlemmar den 10 november på 11 angivna platser som redovisats i planutskottet har MP följande synpunkter.

Princip: Nybyggnation i kommunen bör för lång tid framöver styras till Vagnhärad och Västerljung. Detta för hållbar och harmonisk tillväxt i kommunen. För hållbarhet och klimatanpassning ska byggnation som innebär bilberoende undvikas. Områden för nybyggnation runt Trosa som redan finns med i ÖP 21, räcker för lång tid framöver. Därför avvisar vi de flesta förslagen men bidrar med några undantag samt argument.

Vi är förvånade att det saknas förslag från markägare runt Vagnhärad.

1. Åda gods Fagerbjörk utvidgning. Onödig förstoring av området. Avvisas.
2. Åda gods Trostorp. Området ligger inklämt och avgränsat utan kontakt med tätorten. Buller från vägen påtagligt. Med tanke på faunabron motsägelsefullt att bebygga där djuren ska röra sig fram. Avvisas.
3. Tureholms slott Kohagsberget. Skog och bergsterräng. Vi har endast principiella invändningar mot onödig bebyggelse nära Trosa samt bilberoende. Avvisas.
4. Tureholm norr om Västerljungsvägen. Utvidgning av gula områden i ÖP 21. Påverkar äldre vacker skog med Sörmlandsleden, närhet till Trosa och Hunga strövområde. Avvisas.
5. Långnäs gård Ängsvägens förlängning. Hagmark som gränsar till redan bebyggda områden. Avvisas av principiella skäl.
6. Långnäs gård Skjuvkärr. Hagmark eller åker som gränsar till bebyggelse. Kan vara okej. Avvisas enligt principen ovan.
7. Stensunds gård och Långnäs gård Bråtanäs. Skogsmark och angeläget att bevara strandskyddet. Ligger långt från tätorten och riskerar bilberoende. Avvisas.
8. Stora Hunga Västra Fäns förlängning. Skogen är redan nedhuggen och området som är ganska litet ligger i direkt anslutning till bebyggelse och infrastruktur. Inga invändningar.
9. Hvalfiskens Stubbhugget. Onödig sattelitbebyggelse med bilberoende. Avvisas.
10. Hvalfiskens Stene. Stort område i skogsterräng. Ingen relation till tätorterna. Avvisas.
11. Hvalfiskens Västerljung. Ansluter till befintlig bebyggelse och innebär nedtagning av energiskog. Ingen invändning.